

הכל חייבין פרק ראשון חגיגה

ו.

עין משפט גד מצוה

כד א מיי פ"א מהל
מגינה הלכה א סמג
עין קרו:
כב ב מיי"ט פ"ב הלכה
ג:

הגהות הב"ח

(א) נבאר עד הכא מאן
איתיה אמר ליה אבי עד
הכא אימיה דמחייבא
בשמחה איתיה
מכאן וליך כלי:
(ב) שם גדול פטור
מזוהיתא קטן גמי
(ג) פטור מדרבנן ד"ש
אמר: (א) שם בית שמאי
ר"י ישמעאל ר"י
אליעזר מלכו: (ד) רש"י
ל"ה עד הכא מאן איתיה
עד ירושלים מי הביאו
דכרי עלייה מירושלים
וכו' מי הביאו והלא
משהוא יכול וכו'
לאחור ביד אביו ס"ד
ואח"כ מ"ד דמחייבא:
(ה) תוס' ד"ה אימיה
בשמחה:
(ו) (א) וכו' וכו' עולת
תמיד הוא: (ב) ד"ה דנין
וכו' ואף על גב דמי
מקף אמת וכו' משעה
משום דמי:

רבינו הגנאל

לדברי (ב"ח) [ב"ש] וקטן
סוגא ליהתפתח
לדברי שיהם מאי ופשיט
אביי כל היכא גדול גמי כו'
מן התורה קטן גמי כו'
מדרבנן פטור: מתני' ב"ש
אומרים הראיה שתי כסף
כו'. ת"ד הראיה שתי כסף
שהיא כולה לגבוה מה
שאין כן בחגיגה שהחגיגה
החלב והדם לגבוה והבשר
לבעלים ועוד מצונו
בעצרת שהיהויה הקב"ה
לישראל בעולות ושלמים
ורביה בעולות. ובה"א
החגיגה גדולה מן הראיה
שהחגיגה ישנה לפני מתן
תורה שנאמר ויבחו
זבחים שלמים לה' פרים
וכי תימא הוא התם גמי
חכמי ויעלו עולות והנה
הקריבו נמי קודם מתן
תורה עולת ראיה הייא
עולה שהקריבו ישראל
קודם מתן תורה עולת
תמיד הוא. ועוד מצונו
בנשיאים שהקריבו פר
ואיל וכבש לעולה
והקריבו לזבח שלמים
פרים שנים וגו'. ודחינן
ב"ה עצרת קרבן צבור ואין
דנין קרבן יחיד מקרבן
צבור. ודחינן ב"ש עולה
שהקריבו ישראל במדבר
עולת ראיה הוא. קרבן
נשיאים אינו נוהג לדורות.
אמר אביי ב"ש ור'
ישמעאל ור' אליעזר כוליהו
סבירא להו עולת שהקריבו

(א) דמחייבא אימיה בשמחה. פירש רש"י צפרק קמא דקדושין
(דף נד: וסג) גזי אשה בעלה משמחה צבדל צבדלי
צבעונין צאי' צבדלי פשתן והכא משמע דבשלמי שמחה מיירי
והתם (בד"ה אשה) פ"י וכן צפ"ק דר"ה (דף ו: וסג):

דיבול לרבו על כתיבו של אביו.
שהיה גדול קצת אצל לא
מנאי לאחור צידו ולעלות צרגליו:

בחגיגה שיבול דהתפשט. מקמי
גדולו מנאי מי אמרינן
דכיון דגדול המיחייב מדאורייתא גזי
קטן נמני מיחייב צמינן דמידי הוא
טעמא צקטן אלא טעום לתוכו ליע
כשהוא גדול או דלמא כיון דגדול
צהי לא מיחייב גס קטן לא:

הראיה שתי בפה. * ומדרבנן
הוא כמדאורייתא אין
לו שיעור לקרבן רק לאשם מעילות
(שזועת העדות) דכתיב ציה כסף
סקלים (ויקרא ה) ומנן ככריתות (דף
ט: כ) המפריש שמי סקלים לאשם הוא
לדמרינן צנחסיס (דף מט.) [לא יהא
ספיקו חמור מודלו מה ודלו חטאת
צת דקא אף כסף לאשם צד דנקא]
וצנחחחח (דף קו: קו) ציאל "אשם הוא
ונסכיו צקלע לאו דוקא קחשיב
לדמרינן צפרק צ' דכריתות (דף י:)
ציאל "אשם צקלע וכן הוא לדמרינן
צפ' הוצילו לו ציומא (דף נה:)

ניסקול ארבעה זחי ונעדי צנהאל לאו
דוקא ללא צעי כולי האי וצפ"צ דנחחחח
(דף קו: וסג ד"ה אשם) פירשתי *
ישנה לפני הדבור. וס"ל עולת
(א) ראיה הואי דקאמר צסמון:
* **קרבן** יחיד. כגון חגיגה וצפ"ה
דיומא (דף נגא. וסג)

דקרי ליה קרבן צצור היינו גזי פסח
שני דקאמר התם חגיגה מי"ט מקריא
קרבן צצור דלמיה צכנופאל פסח
נמי אמיא צכנופאל איכא פסח שני
ללא אמיא צכנופאל:
דנין דבר הנוהג לדורות. ולא
צעי למימר דנין יו"ט מי"ט
לאפוקי נשיאים דחול הוא ללא מזינו
ליה האי חילוקא צצוס פקודס (א) אע"ג
דלקטנן פרק חומר צקדוס (דף ג: כ)
(וסג) ילפינן יצרוף כף אחת כמקטנ
עשה כל מה צצכף אחת ולא פרכינן
דורות משעה לא ילפינן דהתם כיון
דליכא למלא מדורות ילפינן ליה
שפיר משעה אי נמי שאני התם
דמני ציה קרא תריסקר זימני כדאמרינן
צפ"ק דנחחחח (דף ט: כ) וצפרק הקומנ
רצה (סג דף יט: וסג) גזי כלי הלל מקקש
הלל ויליף שמואל דורות משעה
דמני ציה קרא תריסקר זימני:

ורבי ישמעאל ורבי אלעזר וכו'.
ואין להקשות ושצקי ציה
ועצדי כצ"ש הלל צ"ש צמקוס ציה
הלל צינו משנה וי"ל דסבירא להו לא
נחלקן ציה שמואל וצ"ה צצבר זה:
בית שמאי הא דאמרן. וליכא
לאקשוי מנא ליה דלית להו
עולת ראיה הואי דלמא לעולם
סבירא להו עולת תמיד וטעמא דידהו
עדיף להו דהכי משמע מדצעי
מנאי טעמא לא אמר ציה הלל
כוותייהו האי לאו מילתא היא
למני ציה קרא תריסקר ציה שמואל:

עד הכא מאן אסייה. עד ירושלים מי הביאו (ה) והלא משאוה יכול
להיות חוץ מאמו יכול לאחור ציד אצוי דכדי עלייה מירושלים להר
הצית אתה אומר שינכוחו ועד ירושלים מי הביאו: **מחייבא בשמחה**.
לעלות לרגל ולשמוח צמו עם בעלה דעל השמחה נלטו נשים דכמיצ
ושמחת אתה וציתך (דברים יד):

מכאן ואילך. דאימיה לא מחייבא
להתראות צהר הצית: **עד יגמל**.
לסוף כ"ד חודש שכן מיעוק יונק
ומשנה ראשונה הוא יכול לרכוב על
כמיפו של אצוי כדי לעלות מירושלים
הר הצית וכל שכן משילה למשכן:
הכי גרס" קטן חוגר לדברי ציס
שמאי וסומא לדברי שניהן. דאילו
חוגר לדברי ציה הלל לא מיציעא לן
ללא מחנכינן ליה דהא אמרינן אין
מחנכינן אלא לקטן שיכול לאחור
ולעלות צרגליו צירושלים חה אינו
יכול אצל צציה שמאי דמחייב לחנכו
משכיל לרכוב קטן חוגר יכול לרכוב
על כמיפו של אצוי והסומא יכול
לאחור לצ"ה מהו צריך חינוך או לא:

שאינו יכול להספספס. שאין סופו
להתפשט עולמית: **קטן מיציעא**.
הלא אין חינוך קטן אלא כדי להנהיגו
שיהא סרוך אחר מנהגו לכשיגדיל
וכיון שזה פטור לכשיגדיל למה לי
חינוך: **שיכול להספספס**. קודם
שיגדיל: **מזינו צעזרת**. צפ' שור
או צצו הקרבתם על הלחם צצעת
כצסיס ממימסיס ופר צו צקר אחד
ואליה שנים יסיו עולה לה' וצמיצ
ושני כצסיס צני שנה לזבח שלמים
(ויקרא ג: כ) **ישנה לפני הדיבור**.
קודם מתן תורה הקריבו שלמים
כצני דכתיב וישלח את נערי צני
שראל (שמות כד.) ואע"ג דהאי קרא
כתיב צולא המספספיס לאחר עשרת
הצצרות קודם עשית הדיבור הוה
ואין מוקדם ומאחר צמורה והכי
תניא צמסכת צצת צפרק ר' עקיבא
(דף פח.) רצי יוסי אומר צצני עלה
וירד צצלישי עלה וירד צצציעי ירד
ושצו לא עלה צצמינשי צנה מוצח
והקריבו עליו קרבן צצסיס יתנה תורה
ואין אתה מוצא צצמינשי המורה צנין
מוצח אלא צצצו צצמינשי וישלח את
נערי צני ישראל וגו'. ולקטנ פריך
התם נמי עולה הואי: **נשיאים**.
צצנוכת המוצח הקריבו שלמים יומר
מעולות דכתיב כל הצקר לעולה וגו'
וכל צקר זצח שלמים וגו' (צמדכד ז:)
שפי אציונות. מוצח וחדס: **נשיאים**
קרבן יחיד וראיה וחגיגה קרבן יחיד
אצל כצשי עצרת קרבן צצור ומתירומת
הלשכה: **ראיה נמי ישנה לפני**
הדיבור. דעולה נמי הוה התם:
מדבר הנוהג לדורות. ככשי עצרת:
עולם תמיד הואי. חוצת כל יוסי
ולא גמרינן מיניה: **עולת ראיה**
הואי. על שם ימינו את האלסיס:

כללות צמינו. הרצה דצריס
נאמרו סמומיס צצניי שלא נתפרשו
כל צרכן ופירשו לו לאחר שהוקס
המשכן צהאל מועד שיהי לא נתפרשו
שם הלכות עצודה ככל הצריך אלא
מוצח דלמה טעשה לי וצצחת עליו את
עולותיך ואת שלמיך (שמות כ) ולא פ"י
מתן דמיהן הפשיעון וציתוחן של עולות והקצרת אימרוין של שלמים: ופרטות

(א) ס"א אבי, (ב) [בן] לקט
וכן אמת צצסיס קטן.
(ג) וצמנה (א: ד) סוטה ז'
וצמיס קטן: (ד) אלא היה לו
פניו ואח"כ צצבת כניל
להיגו וע"ש, (ה) [שמות כד],
(ו) ז"ל כצב, (ז) [נו"ע]
מוספסו צצ' קטן: ד"ה
רצעמיס, (ט) ודצורוהשעין
קודם ד"ה [שם].

תורה אור השלם

1. ומה לא עלתה כי
אמר לא יאשיהו עד יגמל
הבער והבאתיו וצריאה
את פניי וי' וי' שם עד
עולם: שמואל א א כב
2. וישלח את נערי בני
ישראל ויעלו עולת
וירבחו ויבחים שלמים ליה
קריס: שמות כד ה'

גליון הש"ס

גמרא עולה שהקריבו
ישראל במדבר עולת
תמיד הוא. עין יומא דף
ל' ע"ג מוספסו א א כב
העולה: ת"ד הראיה כו'
ומדרבנן היא. עין קדושין
ז ע"ג מ"ה ונליף:

מוסף רש"י

עולה שהקריבו ישראל
במדבר. דכתיב (שמות כד)
ויעלו עולת (ירבחו ה).
כללות נאמר צצניי.
צצסיס נאמריס מורה כצניי
ולא מתפרס לו. כגון צצני
נאמר (שמות כ) וצצמינשי
את עולותיך ואת שלמיך.
ולא פירש מתן דמיס כילד
הקצרת אימרויס הפשע
ומחו וכלל של עולה וצצפרק
ויקרא צהאל מועד פירשה
(סוטה ז: וצצניו זבחיס
(סוטה).

רבינו הגנאל

ב"ה כל שאינו יכול
לאחור בידו של אביו
ולעלות מירושלים להר
הבית שנאמר שלש רגלים.
ממקום מושבותיהם מי
הביא הקטנים והפסח
ממקומם שהיתה אפן
חיבת לעלות ולשמוח
הביארו אמו מיכן ואילך
שאניה חיבת בראיה
משלימתו לאביו ומקשה
לכ"ש דאמרינן אם יכול
לרכוב על כתיפו של אביו
ולעלות חייב. והא שמואל
דיכול לרכוב הוה וכתבי
וחנה לא עלתה כי אמרה
לאישה עד יגמל הנער
והביאותיו וצריאה את פני
ה' וישב שם עד עולם.
ודחי ב"ש ולטעמיך חנה
גופא אמאי לא עלתה מי
לא מחייבא בשמחה אלא
חנה מנפקותא יתירתא חות
בשמחאל (והשתא)
[וחשתין משום חולשת
דאורחא משום הכי חנה
נמי פטורה דאמר (ז) חולין
ומשפטיהו פטורין מן
הראיה. בעי ר"ש בר אבא
קטן חגר שיכול להתפשט

(א) נמא זה מצוה זה רק בני
סוטה צכוסק ד' כ"ה ואלו
לכ"ל דלמנה וי"ל דחנה
פצכה לן דעשה דסולין
ומשפטיהו פטורין מן הכלים.